

GOED VOORRAADBEHEER IS EEN UITGEKIEND EVENWICHT

Voorraad is het geheel van grondstoffen, halffabricaten en afgewerkte producten nodig voor de productie, het voldoen van orders en voor het onderhoud van installaties. De aankoop, opslag, financiering of eventueel verlies/beschadiging kost geld. Tegelijk heb je een bepaald voorraadniveau nodig om je bedrijf te laten draaien. Het vinden van een goed evenwicht tussen voldoende en niet te veel voorraad is van cruciaal belang.

Win-win voor jou en de klant

- Je weet wat je wanneer kan leveren aan klanten.
- Je garandeert de beschikbaarheid van onderdelen en grondstoffen voor je productie.
- Je weet tijdig wanneer je iets moet bestellen.
- Je vermindert de kans op vervallen producten.
- Je behoudt een gezonde financiële balans in je bedrijf.

tips & tricks

1 Verzamel voldoende data

Om je voorraadsituatie goed in kaart te brengen, heb je verschillende datapunten nodig, zoals:

- bestel-, voorraad- en transportkosten
- exacte levertermijnen
- prijsstaffels

Met ERP-pakketten, zoals Afas, Exact, Odoo, ..., krijg je een goed beeld van het financiële plaatje.

2 Begrijp je klant

Je wil je klanten zo goed mogelijk beleveren. Toch heb je soms te weinig voorraad om elk order precies te voldoen. Welke klant krijgt dan wel of niet het product? Door je klanten te segmenteren los je dit dilemma eenvoudig op.

- Start met een gedetailleerde analyse van je klantenbestand.
- Verdeel klanten in 3 segmenten: segment A zijn heel trouwe klanten, segment B zijn gemiddelde klanten en segment C zijn klanten die sporadisch of eenmalig iets kopen.
- Leg de regels per segment vast. Bijvoorbeeld: segment A wordt altijd beleverd uit voorraad, zelfs als dit uit de veiligheidsvoorraad is. Voor segment C kan je eventueel pas produceren als de bestelling geplaatst is.

3 Krijg vat op je productgamma

Trek de analyse ook door naar je grondstoffen en onderdelen. Stel jezelf volgende vragen:

- Welke producten verkopen goed, welke niet?
- Wat is de winstmarge per product?
- Is er overlap tussen de producten (substituten)?

Denk na over perfect inwisselbare producten en schrap die uit het gamma. Zo verlaag je je operationele kosten en behoud je typisch toch je omzet. Dit levert onmiddellijk een interessante return op.

4 Valideer en optimaliseer je bevoorradingsprofielen

We maken een onderscheid tussen werkvoorraad en veiligheidsvoorraad.

- **Werkvoorraad** is het gemiddelde, normale volume aan producten dat je verbruikt in productie of door orders tussen 2 nieuwe aankopen in.
- **Veiligheidsvoorraad** is een buffervoorraad die onvoorziene gebeurtenissen opvangt, zoals een onverwacht hoge klantvraag of een laattijdige levering.

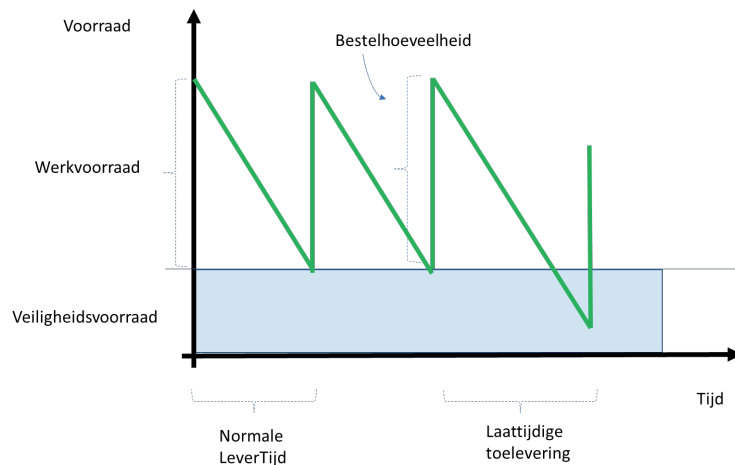

Hoe stabielere de vraag naar je producten is en hoe hoger de leverbetrouwbaarheid van je leveranciers, hoe lager de veiligheidsvoorraad en eenvoudiger je voorraadbeheer is.

De veiligheidsvoorraad van artikelen met een stabiele vraag bereken je met volgende formule in Excel:

$$\text{Voorraad} = \text{normsinv}(95\%) * \text{stdev}(\text{vraag per dag}) * \sqrt{\text{gemiddelde levertermijn in dagen}}$$

Gebruik hiervoor historische aankoop- en verkoop/verbruiksdata uit je bedrijfssoftware.

Bepaal daarna het gemiddeld verbruik van elk product. Zo weet je hoe groot je verbruik is tijdens de levertermijn. Met het berekenen van de EOQ (Economical Order Quantity) optimaliseer je de te bestellen hoeveelheid. Let er wel op dat de bestel- en voorraadkost correct zijn.

$$EOQ = \frac{\text{SQRT} (2 * \text{jaarafzet in stuks} * \text{bestelkost per order in EUR})}{(\text{inkoopprijs per stuk} * \text{voorraadkost per stuk per jaar})}$$

5 Hou je voorraadbeheer levend

Je voorraadniveaus herbereken je op frequente basis. Ook de klantensegmentering en analyse van je productgamma voer je het best minimaal 1 keer per jaar uit. Zo werk je steeds volgens up-to-date cijfers en garandeer je een correcte voorraad voor jezelf en je klanten.

Is een ERP-pakket een te grote kost voor je bedrijf, dan vind je op de Microsoft-website al heel wat standaard Excel-templates of -sjablonen om voorraad bij te houden.

Handige Excel-template voor magazijnvoorraad

Onze handige Excel-template geeft aan welke producten waar zijn opgeslagen in welke hoeveelheid en wanneer bepaalde producten moeten bijbesteld worden. Bovendien is de tab Voorraadpickoverzicht handig als picklijst om orders klaar te maken.

De template bevat 3 tabs en heeft volgende structuur:

1. **Voorraadlijst magazijn:** dit is een overzicht van alle type artikelen die je in voorraad hebt, met een totale voorraadwaarde en een totaal aantal voorraadartikelen en opslaglocaties.
2. **Voorraadpickoverzicht:** hierin kan je orders ingeven om tijdens het picken te weten wat je moet nemen, waar en hoeveel.
3. **Opslaglocatie opzoeken:** deze tab bevat de technische gegevens van het magazijn en de magazijnlocaties.

Voorraadlijst magazijn

- **Kolom B:** het artikel- of SKU-nummer (Stock Keeping Unit). Een afkorting van de productnaam is ook mogelijk als omschrijving, bv. 'conf aardbei', "choco hazel mid", ...
- **Kolom C:** de omschrijving van het artikel, dit is typisch de volledige productnaam.
- **Kolom D:** de opslaglocatie van het product.
- **Kolom E:** de beschrijving van de bijhorende locatie.
- **Kolom F:** op welke manier wordt het product opgeslagen, bv. per pallet, per doos, per stuk, ... Dit komt idealiter overeen met de eenheid waarmee je product buitengaat.
- **Kolom G:** de voorraadhoeveelheid (= nieuw aangekochte of geproduceerde goederen – verwerkte of verkochte goederen).
- **Kolom H:** de bijbestelhoeveelheid. Dit is de minimumvoorraad. Ga je hier onder dan moet je bijbestellen of bijproduceren.
- **Kolom I:** de kost van het artikel.
- **Kolom J:** automatische berekening van de totale voorraadwaarde (= kost * voorraadhoeveelheid).
- **Kolom K:** geeft automatisch aan of je moet bijbestellen.

B	C	D	E
SKU	BESCHRIJVING	OPSLAGLOCATIENR	LOCATIE
conf aardb	Confituur Merk X aardbei 220 gram	T345	Rij 2, vak 1
adv suikervrij kln	Advokaat suikervrij 150 gram	T9876	Rij 3, vak 2
choco hazel mid	Choco hazelnoot 300 gram	T5789	Rij 1, vak 1

F	G	H	I	J	K
EENHEID	HOEV	BIJBESTELHOEV	KOSTEN	VOORRAADWAARDE	BIJBESTELLEN
Per stuk	20	10	€ 30,00	€ 600,00	
Per stuk	30	40	€ 40,00	€ 1 200,00	▶ Bijbestellen
Per stuk	10	5	€ 5,00	€ 50,00	

Eens je de template volledig hebt aangevuld, moet je op dagdagelijkse basis enkel de werkelijke voorraadhoeveelheden aanpassen (kolom G).

Voorraadpickoverzicht

- **Kolom B:** wat is het ordernummer?
- **Kolom C:** welk product wil je picken?
- **Kolom D:** hoeveel wil je picken van dit product?
- **Kolommen E tot I:** deze worden automatisch ingevuld met info uit de eerst en derde tab. Je hebt een duidelijk overzicht van het aantal artikelen dat je nog in voorraad hebt, de beschrijving, de pickeenheid, het opslaglocatienummer en de opslaglocatie.

B	C	D	E	F	G	H	I
ORDERNUMMER	SKU	PICKHOEV	BESCHIKBARE HOEV	ARTIKELBESCHRIJVING	EENHEID	OPSLAGLOCATIENR	LOCATIE
201215	conf aardb	3	20	Confituur Merk X aardbei 220 gram	Per stuk	T345	Rij 2, vak 1
201215	adv suikervrij kln	5	30	Advokaat suikervrij 150 gram	Per stuk	T9876	Rij 3, vak 2

Opslaglocatie opzoeken

- **Kolom B:** het opslaglocatienummer.
- **Kolom C:** de beschrijving geeft aan om welk soort opslaglocatie het gaat.
- **Kolom D:** duidt aan waar de opslaglocatie zich effectief bevindt in het magazijn.
- **Kolommen E, F en G:** bevatten de afmetingen van de opslaglocatie, respectievelijk in breedte, hoogte en lengte.

B	C	D	E	F	G
OPSLAGLOCATIENR	BESCHRIJVING	LOCATIE	BREEDTE	HOOGTE	LENGTE
T345	Grote opslaglocatie	Rij 2, vak 1	50	10	10
T5789	Kleine opslaglocatie	Rij 1, vak 1	25	5	5

Deze tab moet je enkel bij het opstarten van de template of bij wijzigingen aan de locaties invullen/aanpassen.

FOTOGRAFIE Beeldmagie • TEMPLATE Moore

Het plattelandsontwikkelingsproject SPRONG (Stroomlijnen Processen & Rendement Optimalisatie leidt tot beter Netwerk & Groei) kwam tot stand met steun van VLM, de Provincie West-Vlaanderen en het ELFPO, Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.